

GSMA

የስልክ በይነመረብ ክህሎቶች የሥልጠና መርጃ ስብስብ

ሰዎችን መደበኛ የስልክ በይነመረብ
ክህሎቶችን ለማስተማር የተዘጋጀ መመሪያ

ጥያቄ 6:- Facebook

**የስልክ በይዘት
ክህሎቶች የሥልጠና
መርጃ ስብስብ**

ሰዎችን መደበኛ የስልክ በይዘት
ክህሎቶችን ለማስተማር የተዘጋጀ መመሪያ

ይህ ምንድን ነው?

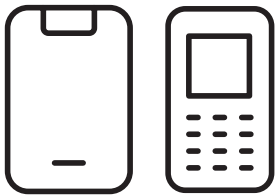

በስልኩ ላይ Facebookን ያሳዩ።

ያብራሩ:- «Facebook በማህበረሰብዎ ውስጥ ካሉ ሰዎች እንዲሁም በዓለም ዙሪያ ከሚገኙ ሰዎች እና ንግዶች ጋር ያገናኝዎታል። ከንግድ ትውውቅዎ ጋር ለመገናኘት፣ ዜናዎችን ለማግኘት፣ ከቤተሰብ እና ከጓደኞች ጋር ግንኙነትዎን ለማስቀጠል ወይም ዝነኞችን እና የስፖርት ቡድኖችን ለመከታተል ሊጠቀሙበት ይችላሉ።»

«ቃላትን፣ ደቶዎችን እና ቪዲዮዎችን በመጠቀም ከአንድ ሰው፣ ከተወሰነ የሰዎች ስብስብ ወይም በዓለም ዙሪያ ካሉ ሰዎች ጋር መገናኘት ይችላሉ።»

የሚያስፈልጉዎ ቁሳቁሶች:-

ስማርት ስልክ ቀደምት

የFacebook ፖስተሮች

ለምን ሊጠቀሙበት ይችላሉ?

«የንግድዎን ዕቃዎች እና አገልግሎቶች ለማስተዋወቅ ሊጠቀሙበት ይችላሉ።»

«በአካባቢዎ ያሉ አገልግሎቶችን ወይም ዕቃዎችን የሚያቀርቡ ነጋዴዎችን የመሳሰሉ መረጃዎችን ለማግኘት ሊጠቀሙበት ይችላሉ።»

«ለግብርና ወይም ለንግድ ስራዎ እገዛ ለመጠየቅ ሊጠቀሙበት ይችላሉ።»

«ቪዲዮዎችን ለመመልከት እና እየተዘናኙ ለመቆየት ሊጠቀሙበት ይችላሉ።»

ለምን ሊጠቀሙበት ይችላሉ?

ለሰልጣኙ ሕይወት እንዴት ጠቃሚ ሊሆን እንደሚችል በመወያየት ከሰልጣኙ ጋር የሚገናኝ እንዲሆን ያድርጉት። ለሚከተሉት የሰልጣኝ ዓይነቶች ተገቢ የሆኑ ምሳሌዎችን ታሳቢ ያድርጉ፡-

አዛውንት፡- የልጅ ልጆችዎ እና ቤተሰብዎ ስለሚያደርጉት ነገር ወቅታዊ መረጃ እያገኙ ይቀጥሉ።

እናት ወይም የቤት እመቤት፡- ርቆ ለሚኖር የቤተሰብ አባል ወይም ጓደኛ የህይወት ለውጦችን ያጋሩ፤ የልጅዎን የትምህርት ቤት ሥራ ወይም ጤና በተመለከተ ሌሎች ሰዎችን ለመጠየቅ የወላጆች ቡድንን ይቀላቀሉ።

ገበሬ ወይም የገጠር ሰው፡- ጥያቄዎችን ለመጠየቅ እና ስለተሻሉ የግብርና ተሞክሮዎች ለመማር ወይም የቅርብ ጊዜ ጠቃሚ ምክሮች እና የገበያ አዝማሚያዎች ላይ ግንዛቤ ይዘው ለመቆየት የአካባቢውን የግብርና ማህበረሰቦች ወይም ቡድኖች ይቀላቀሉ፤ የእርሻ ንግድዎን ለማሳደግ እና ምርቶችዎን ለመሸጥ የተሻሉ ዕድሎችን ለማግኘት Facebook ላይ ከአካባቢዎ የህብረት ሥራ ማህበራት ወይም ገዢዎች ጋር ይገናኙ።

የንግድ ባለቤት፡- ሰፊ ያለ ደንበኛን ለመድረስ ለንግድዎ የFacebook ገጽ ይፍጠሩ፤ መረጃዎችን ያጋሩ እና ምርትዎን እና አገልግሎትዎን ያስተዋውቁ፤ ከሌሎች አነስተኛ የንግድ ባለቤቶች ጋር ለመገናኘት፣ ሃሳቦችን በመለዋወጥ አጋሮች ወይም ሠራተኞች ሊሆኑ የሚችሉ ሰዎችን ለማግኘት የሥራ ፈጣሪዎች መገናኛ ቡድኖችን ይቀላቀሉ።

ወጣት፡- ግንኙነትዎን ለማስቀጠል ፎቶዎችን እና ለውጦችን ለጓደኞች ያጋሩ፤ ለመነቃቃት ተወዳጅ ሙዚቃዎችን ወይም አትሌቶችን ይከተሉ፤ በትምህርት ቤት ሥራ ላይ እገዛ ለማግኘት በመስመር ላይ የጥናት ቡድኖችን ይቀላቀሉ፤ አዳዲስ የትርፍ ጊዜ ማሳለፊያዎችን ያስሱ እንዲሁም የትርፍ ጊዜ ማሳለፊያ ቡድኖችን ይቀላቀሉ፤ ቪዲዮዎችን በመመልከት ወይም ጽሑፎችን በማንበብ በሚፈልጓቸው ርዕሶች ላይ ክህሎቶችን ያዳብሩ እንዲሁም መረጃ እያገኙ ይቆዩ።

እንዴት ነው የሚሰራው?

ስልኩን በሰልጣኙ እጅ ላይ ያድርጉት እና ቅደም ተከተሎችን እንዲከተሉ ያግዟቸው።

Facebookን ይክፈቱ

ዝነኞችን፣ ስፖርት እና ዜናዎችን «ይውደዱ»

መለያን እንዴት መፍጠር እንደሚቻል

ጽሑፍ ወይም ፎቶዎችን ይለጥፉ

ጓደኞችን ያክሉ

Facebook እንዲያወርዱ እና ለመለያ እንዲመዘገቡ ሰልጣኙን ያግዙ።

ይጠይቁቸው በጣም የሚያሳስባቸው ምን እንደሆነ — ለምሳሌ፣ መማር ስለሚፈልጉት ነገር፣ የሥራ ዕድሎች፣ ስፖርት/መዝናኛ ወይም ንግዳቸው — እና እንዲሁም ውስን በሆነው ጊዜዎ ለእነሱ በጣም አስፈላጊ በሆኑት ነገሮች ላይ ያተኩሩ።

ልምምድ ያድርጉ!

«አሁን Facebook እንዴት መጠቀም እንደሚቻል አውቀዋል፣ ምን ለማድረግ ሊጠቀሙበት ይፈልጋሉ?»

አስልጣኝ:- ተጠቃሚው ከላይ ካሉት ፖስቶች ወደ አንዱ እንዲሄድ ድጋፍ ያድርጉ።

ያብራሩ:- «Facebook ላይ ያስቀመጡትን መረጃ ማን እንደሚመለከት እርስዎ ይቆጣጠራሉ።

ለህዝብ (Facebookን ለሚጠቀም ሰው ሁሉ) ወይም ለተወሰኑ ጓደኞች ብቻ የሚታይ ልጥፍ ማድረግ ይችላሉ።»

ደህንነት

«የFacebook ልጥፎችን ማን እንደሚመለከት ካልተቆጣጠሩ ማንኛውም ሰው ሊያገኝዎ ይችላል። መመልከት የማይፈልጓቸውን ነገሮች ሊልኩልዎ ወይም ስለግል መረጃዎ ወይም ገንዘብ ልጠይቅዎት ይችላሉ። እንደ የባንክ ፒን ወይም አድራሻ ያሉ የግል መረጃዎችን ለማያውቁት ሰው በጭራሽ አያጋሩ። ለማያውቁቸው ወይም በመስመር ላይ ለተገናኝቸው ሰዎች የግል ምስል ወይም ገንዘብ አይላኩላቸው፤ ማጭበርበር ሊሆን ይችላል።»

«በመስመር ላይ ደህንነትዎን ለመጠበቅ ምርጫ ጠቃሚ ምክሮች» የሚለውን ፖስተር ያሳዩ።

እነዚህ ጠቃሚ ምክሮች Facebook ሲጠቀሙ ምን ማለት እንደሆኑ ከሰልጣኞችዎ ጋር ይወያዩ።

ለሰልጣኝዎ ተገቢ የሆኑ ምሳሌዎችን በመጠቀም ጠቃሚ ምክሮቹ ህይወት እንዲኖራቸው ያድርጉ። ለምሳሌ፣ የተወሰኑ ሰዎች Facebook ላይ ስለሚገኙ አንዳንድ ይዘቶች ሊጨነቁ ይችላሉ። አንዳንድ ሰዎች Facebook ስለሚጠቀሙ አጭበርባሪዎች ሊጨነቁ ይችላሉ፤ አንዳንድ ሴቶች ደግሞ ትንኮሳን እንዴት መከላከል እንደሚችሉ የበለጠ ሊያሳስባቸው ይችላል።

ፖስተሮች እና ተቆርጠው የወጡ ማሳያዎች

የስልክ በይነመረብ
ክህሎቶች የሥልጠና
መርጃ ስብስብ

ሰዎችን መደበኛ የስልክ በይነመረብ
ክህሎቶችን ለማስተማር የተዘጋጀ መመሪያ

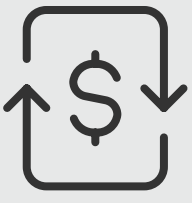
በመስመር ላይ ደህንነትዎን ለመጠበቅ ምርጫ ጠቃሚ ምክሮች

በይዘት ስራ ላይ ስራዎች ሁሉ ክፍት መሆኑን ያስታውሱ፤ ስለዚህ እንደ እውነተኛው የህዝብ መገናኛ ቦታ (ለምሳሌ፣ የገበያ ቦታ) ማየቱ አስፈላጊ ነው እንዲሁም ራስዎን በመጠበቅ እና በመስመር ላይ ለሚያደርጉት ነገር ኃላፊነት በመውሰድ ደህንነትዎን ይጠብቁ።

በመስመር ላይ የሚመለከቱት ነገር ሁሉ እውነት እንዳልሆነ ያስታውሱ

ማንኛውም ሰው ማንኛውንም ነገር በመስመር ላይ መለጠፍ ይችላል፤ ስለዚህ የሚመለከቱትን ሁሉ አይመኑ። ከሚያምኑት ሰው እንኳን ቢሆን እውነት ላይሆን ይችላል። መረጃን ለሌሎች ከማጋራትዎ በፊት ጥንቃቄ ያድርጉ።

በመስመር ላይ ለተዋወቁት ሰው ገንዘብ ከመላክዎ በፊት ደግመው ያስቡ

ያልጠየቁቸውን አሜይሎች፣ መልዕክቶች ወይም ብቅ-ባዮች በተለይም ገንዘብ የሚጠይቁ ከሆኑ ወይም እንግዳ የሆኑ አገናኞችን ከያዙ ይጠንቀቁቸው።

የይለፍ ቃሎችን ጨምሮ የግል መረጃዎን ለግልጽ ያቆዩ

በጣም አስፈላጊ ካልሆነ በቀር፣ እንደ ሙሉ ስምዎ፣ የቤት አድራሻዎ ወይም ስልክ ቁጥርዎ ያሉ የግል ዝርዝሮች ማጋራት የለብዎትም።

በመስመር ላይ በሚገኙ ሌሎች ሰዎች ላይ ጉዳት አያድርሱ

መልካምነትን እና አክብሮትን ያሳዩ። ጉልበተኝነት አያሳዩ፣ የውሸት መረጃን አያሰራጩ ወይም ማንም ሰው ላይ ትንኮሳ አያድርሱ። በመስመር ላይ የሚወሰዷቸው እርምጃዎች በእውነተኛ ሕይወት ላይ ያሉ ሰዎች ላይ ተጽዕኖ ሊያሳድሩ ይችላሉ።

ማጭበርበሮችን እና አጭበርባሪዎችን ይወቁ

ልክ በእውነተኛ ሕይወት እንዳለው ሁሉ፣ በበይዘት ስራ ላይም ሌቦች እና ወንጀለኞች አሉ። እንዲያው ሰዎች በመስመር ላይ ሌላ ሰው እንደሆኑ ያስመስላሉ።

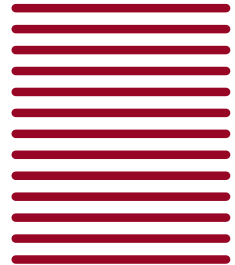
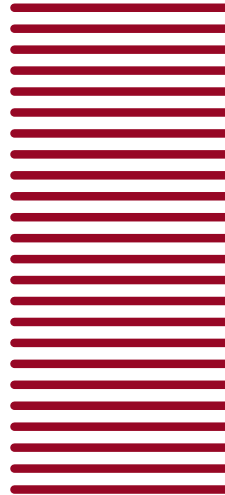
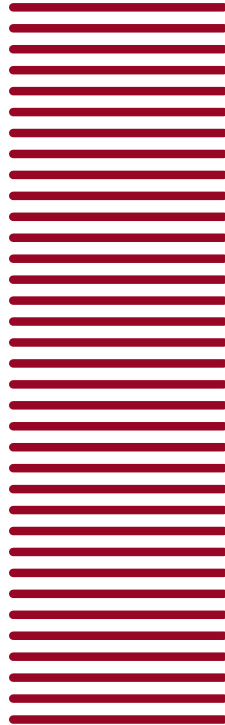
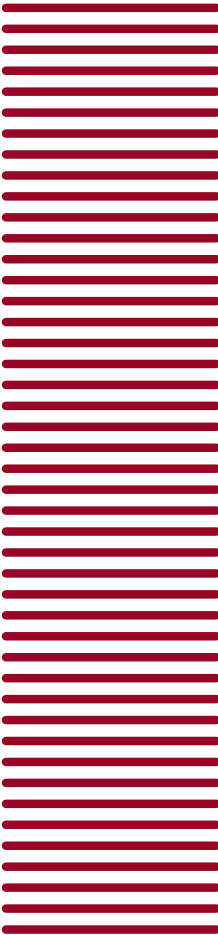
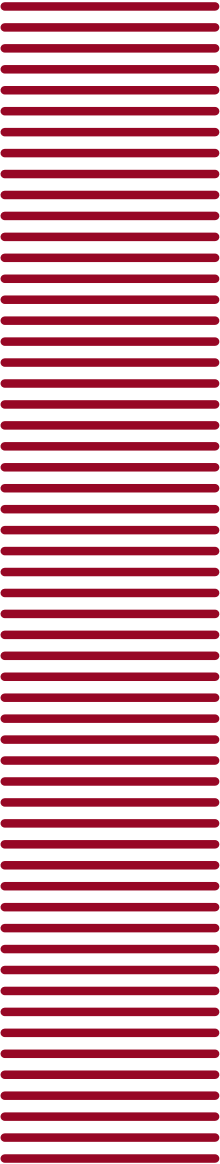

የሚያስቸግርዎትን ሰው በማገድ ወይም ችላ በማለት እርምጃ ይውሰዱ

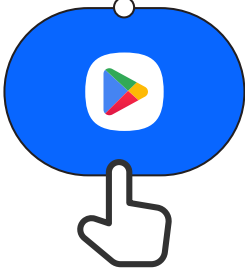
የሆነ ሰው በመስመር ላይ ካስቸገረዎ ወይም ትንኮሳ ካደረሰብዎ፣ እርዳታ ይጠይቁ እንዲሁም ለሆነ ሰው ይናገሩ ወይም ሪፖርት ያድርጉ።

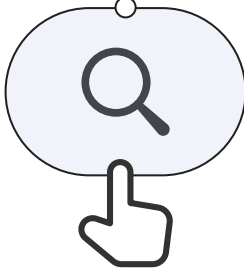
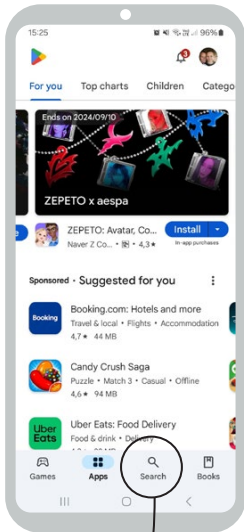
የዳታ ወጪዎች

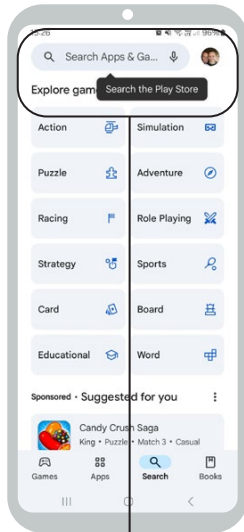
1

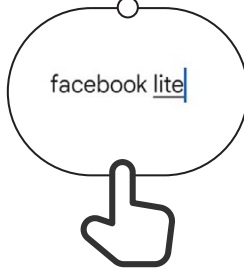
2

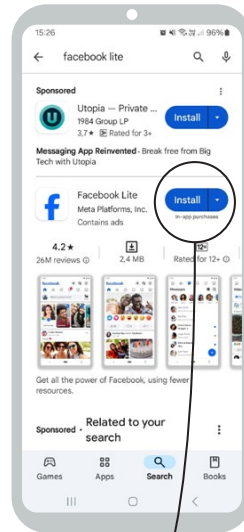
3

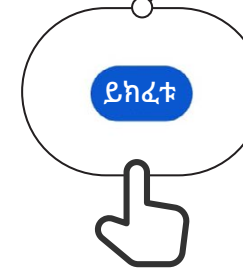
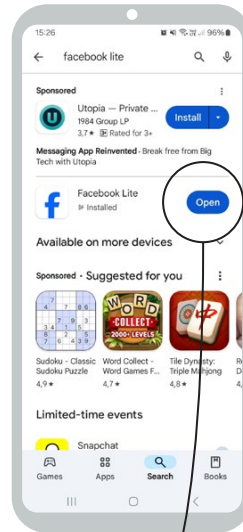
4

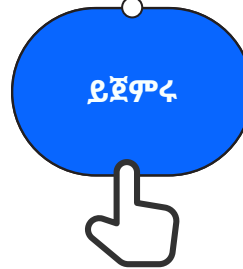
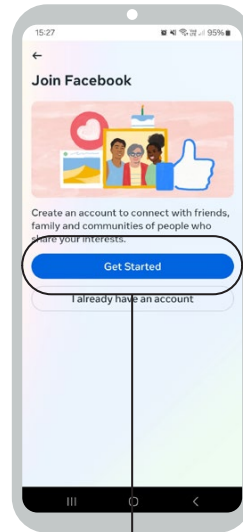
5

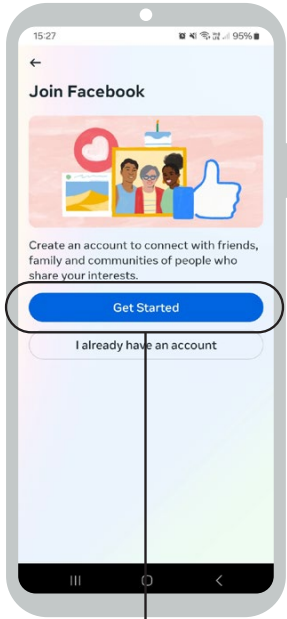
6

7

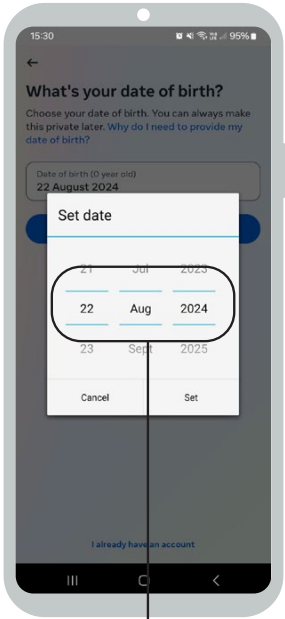
1

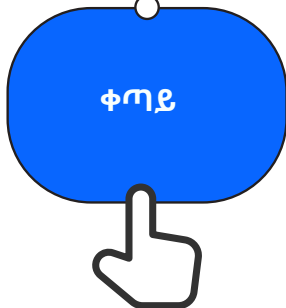
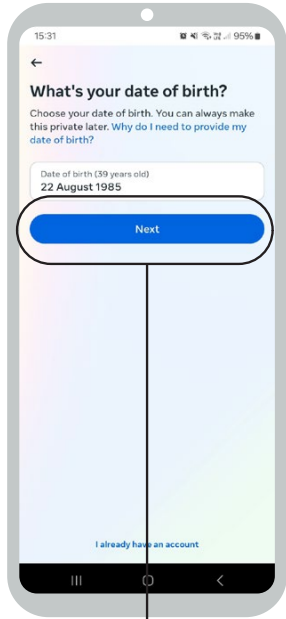
2

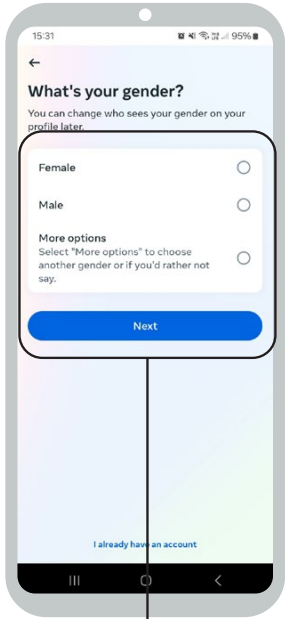
3

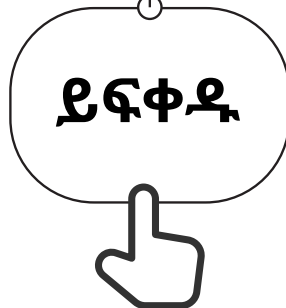
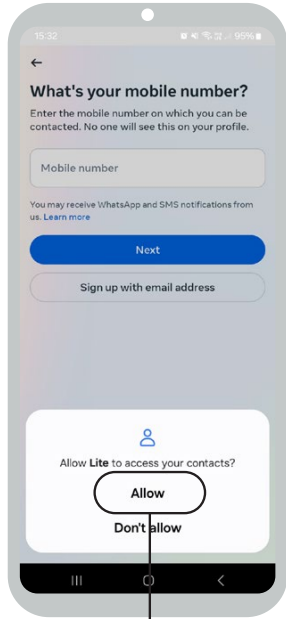
4

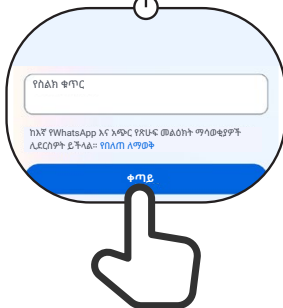
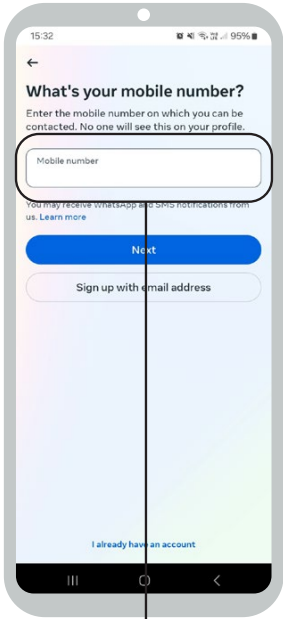
5

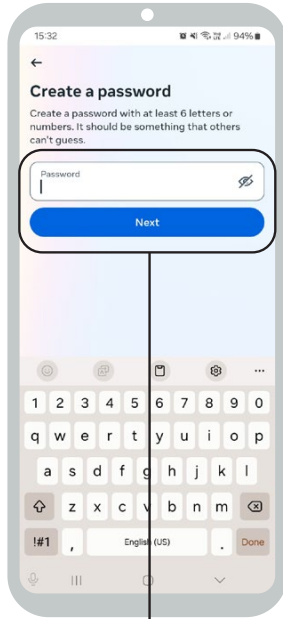
6

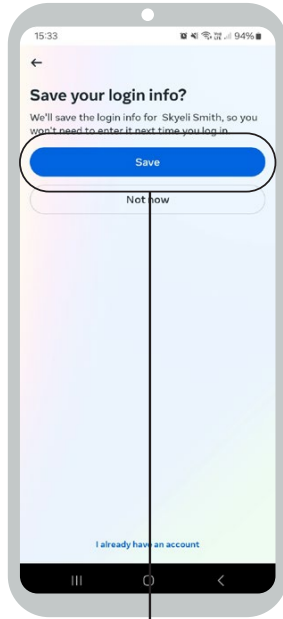
7

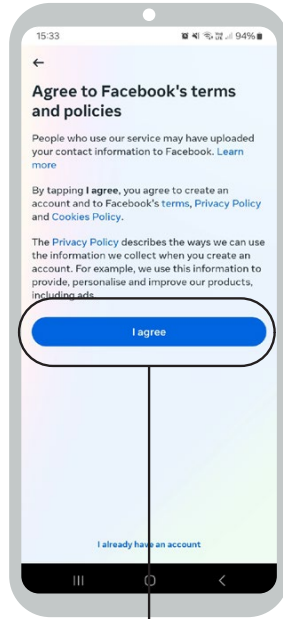
8

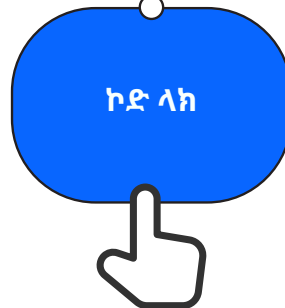
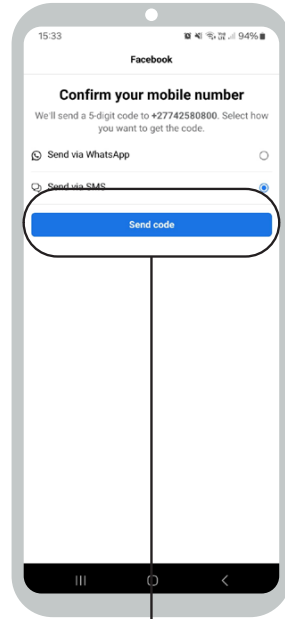
9

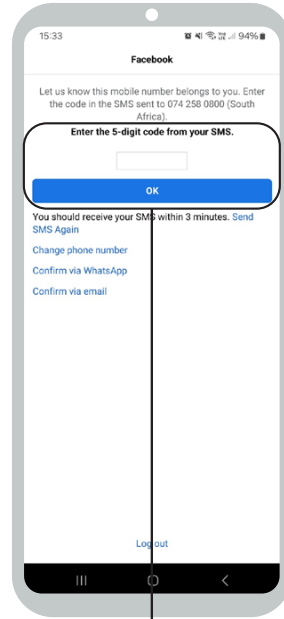
10

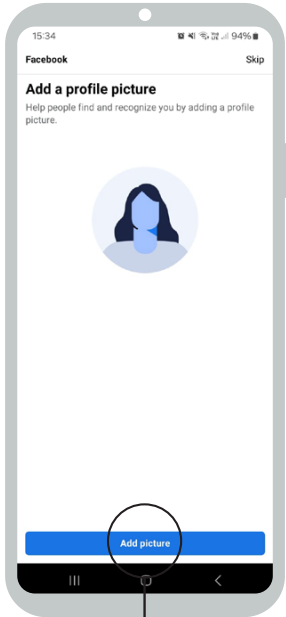
11

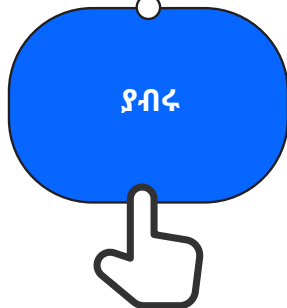
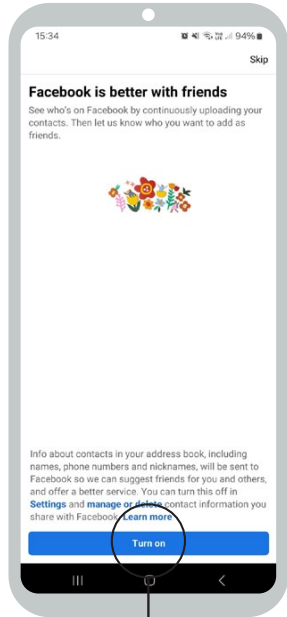
12

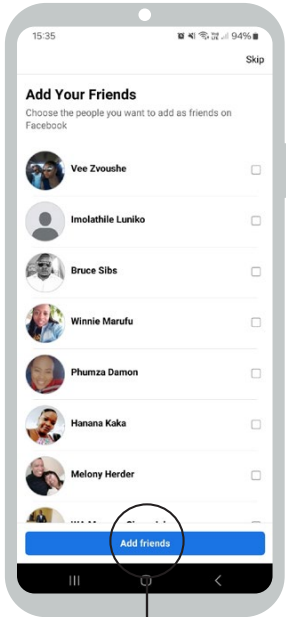
13

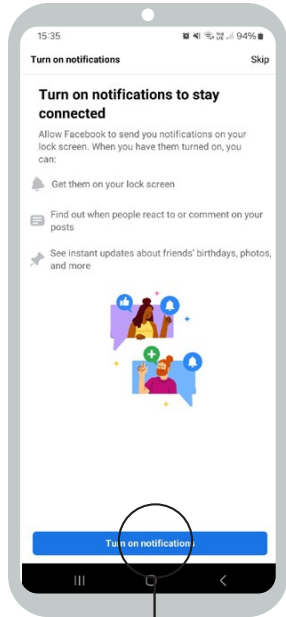
14

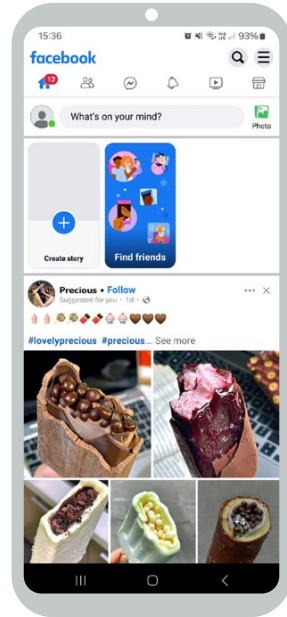
15

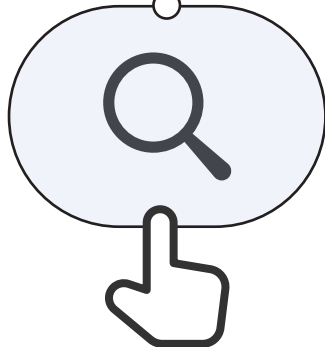
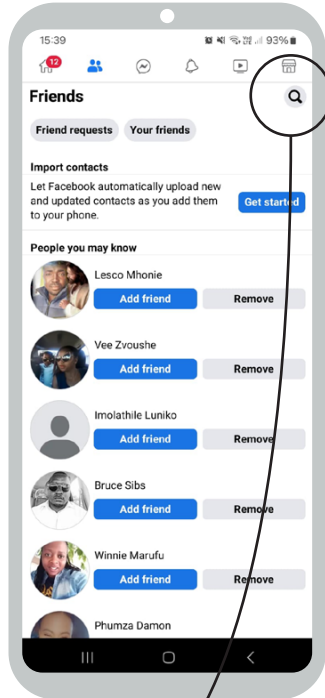
16

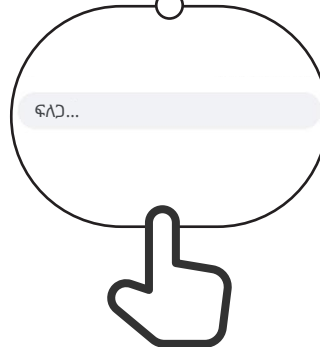
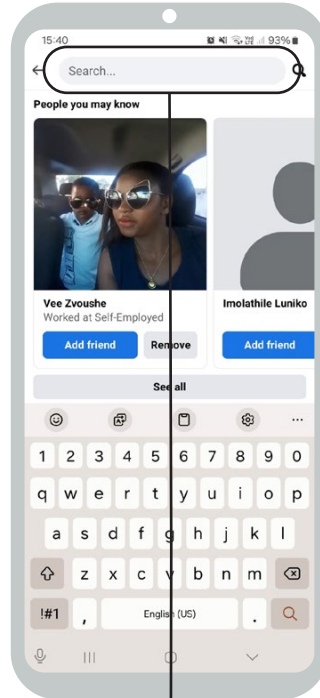
17

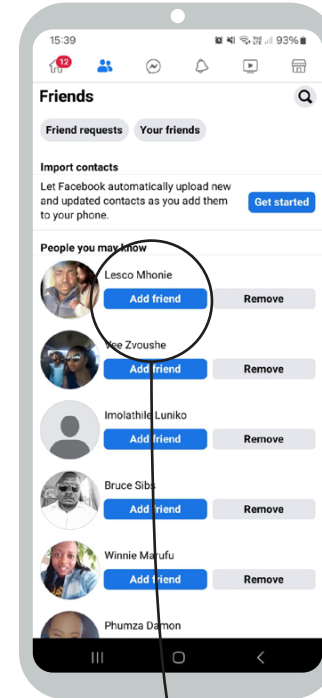
1

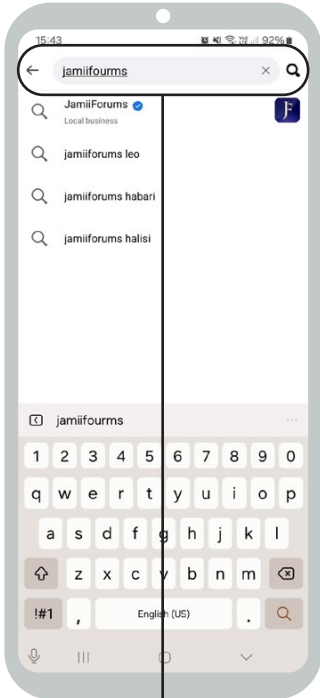
2

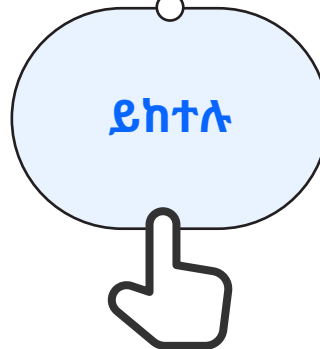
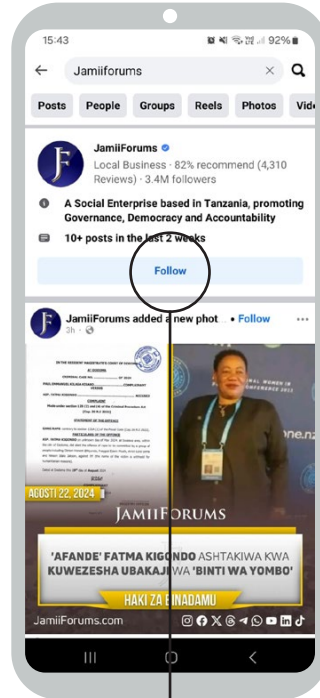
3

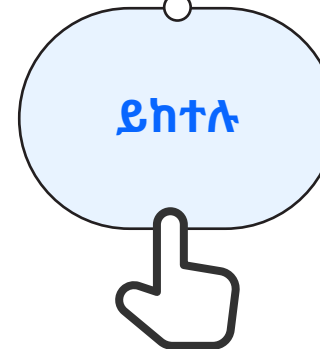
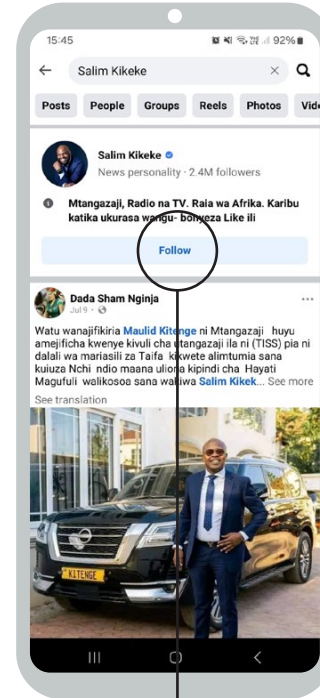
1

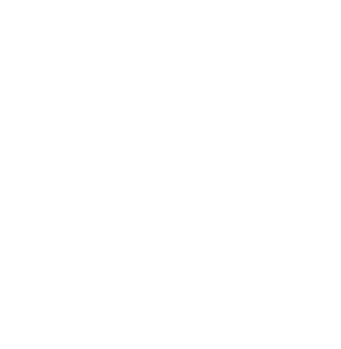
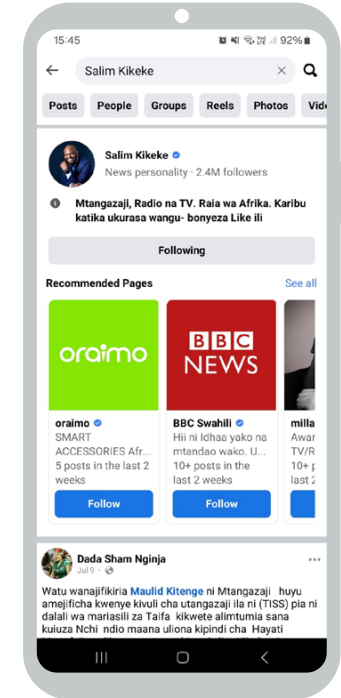
2

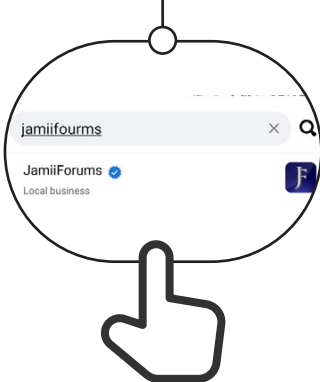
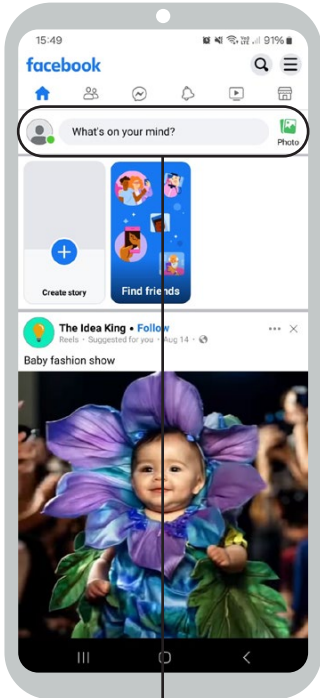
3

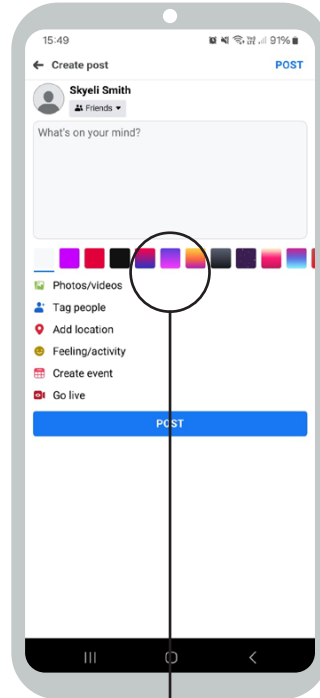
4

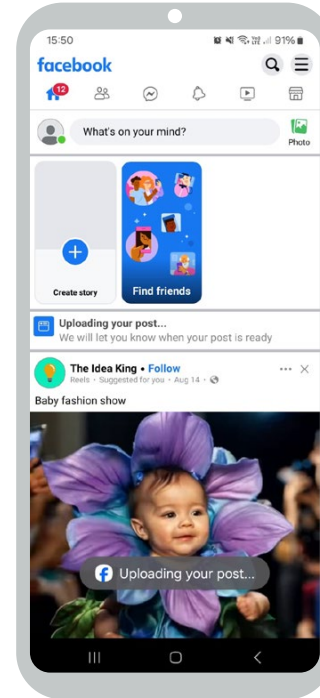
1

2

3

4

